

NHÌN VÀO THƯ-VIỆN TRƯỜNG TRUNG-HỌC VIỆT-NAM

oooooooooooo

Nguyễn-Úng-Long

Thư-viện tại các trường Trung-học Việt-nam phản-
 ánh trung-trực tình-trạng thư-viện ở Việt-nam nói chung.
 Nói rõ hơn, thư-viện tại các trường Trung-học Việt-nam hãy
 còn ở trong tình-trạng sơ-khai xét theo phạm-vi nhân-lực,
 cơ-sở và tài-liệu.

Về phạm-vi nhân-lực thì hiện nay hầu hết các
 trường Trung-học Việt-nam không có quản-thủ thư-viện
 chuyên-nghiệp. Vì lý-do này mà những người hiện nay đảm-
 nhiệm chức-vụ quản-thủ thư-viện, cho dù có thiện-chí và
 quan-niệm đúng-dắn về thư-viện, cũng không thể có sự hiểu
 biết chuyên-môn cần thiết để gây dựng, tò-chúc và điều-
 hành một thư-viện như là một thành phần thiết yếu trong
 một hệ-thống giáo-đục tân-tiên.

Vân-de-cơ-sở cũng liên-hệ một phần nào đến vân-
 đê nhân-lực. Vì không có quản-thủ thư-viện chuyên-nghiệp
 nên ban giám-đốc nhà trường thường dùng làm thư-viện một
 phòng nhỏ kê vừa vài tủ sách, vài cái bàn. Vân-de kích
 thước tối thiểu, ánh sáng, v.v... ít được chú-trọng tối.
 Phần tài-liệu gồm một số sách tham-khảo và các sách giáo-
 khoa. Sự sử-dụng có phần thừa-thớt và ít được khích-lệ.

Tóm lại, các trường Trung-học Việt-nam chưa tận-
 dụng hết khả-năng yêm-trợ của thư-viện trong việc giáo-
 dục. Đây là hậu-quả của cả bối-cảnh lịch-sử trong đó nền
 giáo-đục Việt-nam rá đồi. Ngày nay trước những quan-niệm
 và phuơng-pháp giáo-đục mới mẻ; trước những nhu-cầu to lớn
 của nền giáo-đục đại-chúng, ý-thức về tiêm-năng của thư-

viện đã chấm nở và đã có những tiếng nói muôn dành cho thư-viện một vai-trò thích-hợp hơn trong nền giáo-dục Trung-học. Tuy nhiên, từ trước tới nay, về phía giới hữu-quyền trong ngành giáo-dục, chưa có một nỗ-lực nào nhằm thực-hiện sự cải-tiến cần thiêt.

Nhưng hoàn-cảnh không phải hoàn-toàn bi-quan.

Gần đây, một chương-trình Phát-triền Thủ-viện Trường Trung-học đã được USAID chấp-nhận bảo-trợ. Chương-trình được đặt dưới sự điều-hành của Ông Hafenrichter, và gồm nhiều giai-doạn. Trong giai-doạn đầu, chương-trình sẽ tặng một số sách cho sáu trường Trung-học trong đó có trường Trung-học tại Phước-tuy, Phước-lê, Biên-hoà, Thủ-đức (Trung-học Kiều-mẫu), Dalat. Hiện nay các chuyên-viên đã lập xong thủ-tịch cho các môn Việt-văn, Pháp-văn, Anh-văn, Sử-địa, Công-dân ; thủ-tịch cho các môn khác sẽ lần lượt được hoàn-thành. Tất cả những thủ-tịch này đều căn-cú theo chương-trình của Bộ Quốc-gia Giáo-dục. Số tiền dành cho mỗi môn là 10.000\$00. Chính chương-trình sẽ đứng ra mua, tổng-kê, phân-loại và, nếu có thể, đóng bìa sách trước khi gửi tới các trường để có thể được đem ra sử-dụng liền. Hy-vọng với thời-gian tủ sách căn-bản trên đây sẽ gia-tăng dần. Giai-doạn đầu tiên này là giai-doạn thí-nghiệm. Nếu thành công, kế-hoạch sẽ được mở rộng và áp-dụng cho các trường Trung-học khác trên toàn quốc.

Đây là bước đầu tiên nhằm đem thư-viện vào các trường Trung-học Việt-nam. Nỗ-lực này là một điều đáng khích-lệ nhất là trong hoàn-cảnh khó-khăn hiện tại. Nhưng để cho kết-quả được bền bỉ, song-song với các nỗ-lực thuộc phạm-vi chuyên-môn, lại còn cần phái tạo nên trong quần-chúng Việt-nam một quan-niệm và một thái-độ đúng đắn hơn về định-chẽ thư-viện cũng như về ngành quản-thủ thư-viện. Nếu không, các nỗ-lực khác cũng sẽ chỉ như xây nhà trên cát.